

Melis SILACI KORKMAZ

**NEW YORK KONVANSİYONU UYARINCA
TAHKİM ANLAŞMASININ GEÇERLİLİĞİ
VE EHLİYET**

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	V
İÇİNDEKİLER.....	VII
KISALTMALAR.....	XI
GİRİŞ.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM YABANCI HAKEM KARARLARININ TANIMASI VE TENFİZİNE GENEL BAKIŞ

1.1. YABANCI HAKEM KARARLARININ TÜRKİYE'DE TANINMASI VE TENFİZİ.....	3
1.1.1. Genel Olarak.....	3
1.1.2. Tanıma ve Tenfiz Kavramlarının Farkı	7
1.2. NEW YORK KONVANSİYONU'NA GÖRE YABANCI HAKEM KARARLARININ TANIMA VE TENFİZ ŞARTLARI	10
1.2.1. Uygulama Alanı.....	10
1.2.1.1. Yabancı Hakem Kararı.....	10
1.2.1.2. NYK'ya Konabilecek Çekinceler	17
1.2.1.2.1. Karşılıklılık	17
1.2.1.2.2. Ticari Uyuşmazlık	18
1.2.1.3. Daha Lehe Hükümlerin Uygulanması	20

1.2.2. NYK Uyarınca Tanıma ve Tenfiz Şartları	23
1.2.2.1. Genel Olarak	23
1.2.2.2. Taraflar Arasında Yazılı Tahkim Anlaşmasının Varlığı. 24	
1.2.2.3. Tenfiz Engelleri.....	25
1.2.2.4. MÖHUK ile Farklılıklar	28
1.2.3. Tanıma ve Tenfiz Usulü	31
1.2.3.1. Uygulanacak Muhakeme Usulü	31
1.2.3.2. Görevli ve Yetkili Mahkeme	33
1.2.3.3. Mahkemeye Sunulacak Belgeler	34

İKİNCİ BÖLÜM

NEW YORK KONVANSİYONU UYARINCA BİR TENFİZ ENGELİ OLARAK TAHKİM ANLAŞMASININ GEÇERLİLİĞİ

2.1. TAHKİM ANLAŞMASININ ÖZELLİKLERİ.....	37
2.1.1. Tahkim Anlaşmasına Genel Bakış	37
2.1.2. Tahkim Anlaşmasının Bağımsızlığı	38
2.1.3. Kompetenz-Kompetenz Prensibi	42
2.1.4. Tahkim Anlaşmasının Nispiliği	43
2.1.4.1. Nispilik Prensibinin İstisnaları: Tahkim Anlaşmasının Üçüncü Kişilere Teşmili	44
2.1.4.1.1. Külli Halefiyet.....	44
2.1.4.1.2. Cüzî Halefiyet.....	46
2.1.4.1.2.1. Alacağın Devri	46
2.1.4.1.2.2. Tahkim Şartı İçeren Konişmentonun Devri. 48	
2.1.4.1.2.3. Sigortacının Halefiyeti.....	50
2.1.4.1.3. Kefalet ve Garanti Sözleşmeleri.....	51
2.1.4.1.4. Üçüncü Kişi Yararına Sözleşme	53
2.1.4.1.5. Tüzel Kişilik Perdesinin Kaldırılması ve Dürüstlük Kuralı	54

2.2. NEW YORK KONVANSİYONU UYARINCA TAHKİM ANLAŞMASININ ESAS BAKIMINDAN GEÇERLİLİĞİ	57
2.2.1. Genel Olarak	57
2.2.2. Tahkim Anlaşmasına Uygulanacak Hukuk	58
2.2.3. Tahkime Başvurma İradesi	61
2.2.3.1. Tahkim İradesinin Muğlak Olması	62
2.2.3.2. Asimetrik Tahkim Anlaşmaları.....	66
2.2.3.3. Patolojik Tahkim Anlaşmaları.....	67
2.2.3.4. İradeyi Sakatlayan Sebepler	69
2.2.3.5. Aşırı yararlanma	70
2.2.3.6. Tahkim Anlaşmasının Genel İşlem Şartı Şeklinde Akdedilmesi.....	71
2.2.4. Tahkime Elverişlilik.....	72
2.3. NEW YORK KONVANSİYONU UYARINCA TAHKİM ANLAŞMASININ ŞEKLEN GEÇERLİLİĞİ.....	75
2.3.1. NYK'da Öngörülen Yazılı Şekil Şartı.....	75
2.3.2. MTK'da Öngörülen Yazılı Şekil Şartı	79
2.3.3. Şekil Eksikliğinin Sonucu	81
2.3.4. Tahkim Anlaşmasının Dili.....	82

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
NEW YORK KONVANSİYONU UYARINCA
BİR TENFİZ ENGELİ OLARAK
EHLİYETSİZLİK

3.1. EHLİYET KAVRAMI	85
3.1.1. Hak ve Fiil Ehliyeti	85
3.1.1.1. Gerçek Kişiler	86
3.1.1.2. Tüzel Kişiler	88
3.1.1.3. Devlet ya da Devlet Kuruluşları	89
3.1.2. Ehliyetsizlik İtirazlarında Uygulanacak Hukuk.....	93

3.2. TAHKİM ANLAŞMASI YAPMA YETKİSİNİN EHLİYETLE İLİŞKİSİ.....	96
3.2.1. Ehliyet ve Yetki Kavramları Arasındaki Ayrım.....	96
3.2.2. Özel Yetki Şartı	99
3.2.3. Özel Yetkinin Verilme Şekli.....	101
3.2.4. Yetkisizlik İtirazlarında Uygulanacak Hukuk.....	103
3.2.4.1. Yetkinin Ehliyete Uygulanacak KİK Uyarınca Belirlenmesi	103
3.2.4.2. Yetkinin Tahkim Anlaşmasının Esasına Uygulanacak KİK Uyarınca Belirlenmesi	104
3.2.4.3. Yetkinin Temsil Statüsü Uyarınca Belirlenmesi	104
3.2.4.4. Yetkinin Lex Fori'nin Maddi Hukuk Kuralları Uyarınca Belirlenmesi.....	106
3.2.4.5. Dürüstlük Kuralının Etkisi.....	109
3.3. TÜZEL KİŞİLERDE TEMSİL.....	110
3.3.1. Ultra Vires Yasağının Kalkışının Etkisi.....	110
3.3.2. Tahkim Anlaşmasının Ticaret Şirketlerinin Organları Aracılığıyla Yapılması.....	111
3.3.3. Tahkim Anlaşmasının Ticaret Şirketlerinin Temsilcisi Aracılığıyla Yapılması.....	113
SONUÇ.....	117
KAYNAKÇA	121